Rapport 2009:05

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN

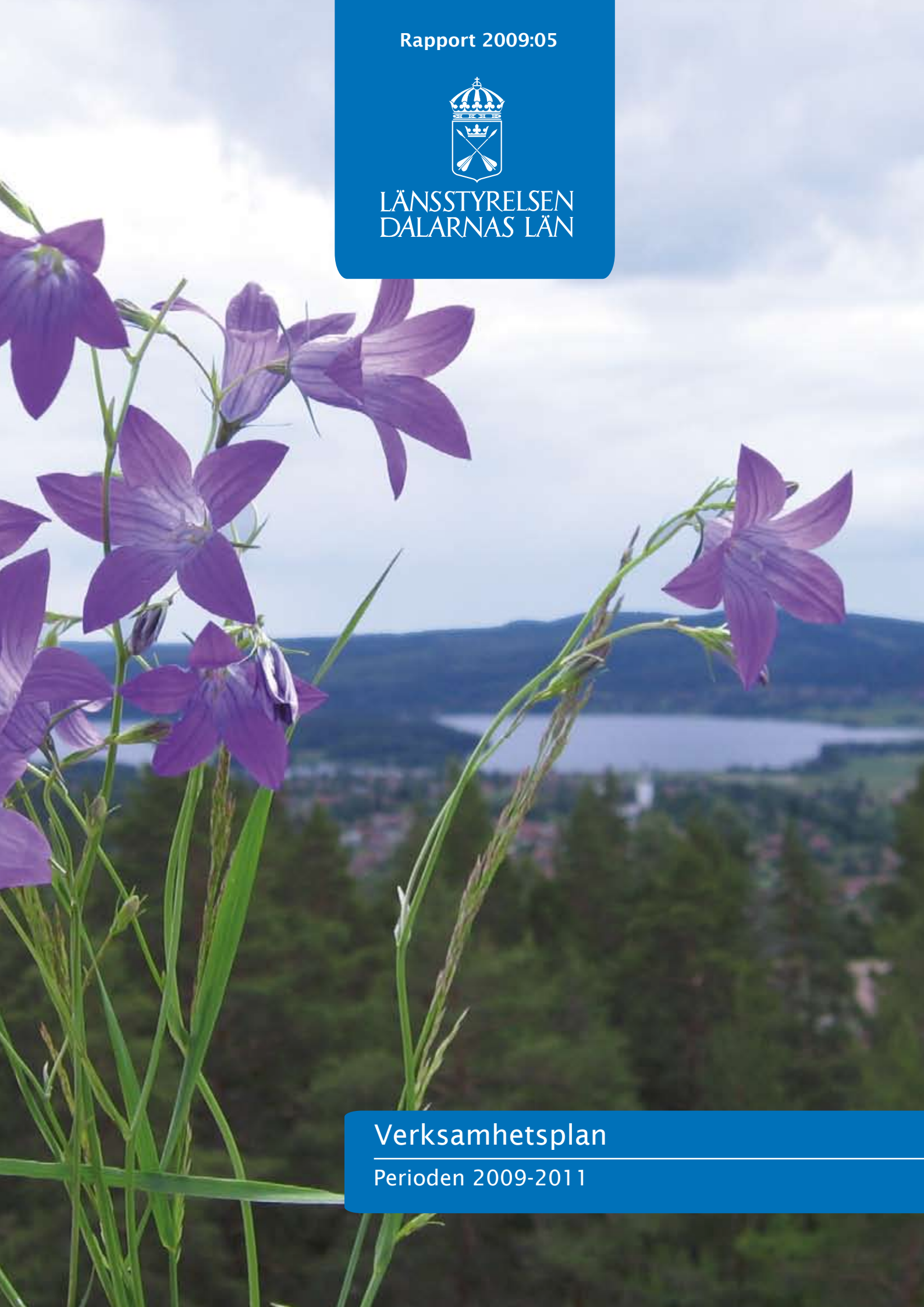

Verksamhetsplan

Perioden 2009-2011

Foto: Agneta Arnesson-Westerdahl.
Tryck: Länsstyrelsen Dalarnas tryckeri, februari 2009.
ISSN: 1654-7691
Rapporten kan beställas från Länsstyrelsen Dalarna, infofunktionen.
dalarna@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se
Ingår i serien Rapporter från Länsstyrelsen i Dalarnas län

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning 2

Länsstyrelsen Dalarnas värdegrunder 3

Prioriterade områden och ökat tvärsektoriellt fokus 6

1. Kundfokus och rättssäker ärendehandläggning 7
2. Effektiv och systematisk tillsyn 8
3. Folkhälsa och mänskliga rättigheter 9
4. Klimat och energi 10
5. Miljömålen 11
6. Hållbar tillväxt och konkurrenskraft i hela Dalarna 12
7. God planering och ett tryggt Dalarna 13
8. En attraktiv arbetsplats 14

Inledning

I denna verksamhetsplan läggs övergripande mål och prioriteringar för Länsstyrelsens arbete år 2009 fast. Ambitionen är att åstadkomma ett värdegrundsbaserat arbets- och förhållningssätt och ett väl samordnat och sektorsövergripande arbete som bidrar till en hållbar utveckling.

Verksamhetsplanen är, tillsammans med regleringsbrevet utgångspunkten för enheternas arbetsplaner och tillsynsplaner, där respektive enhets arbetsuppgifter, aktiviteter och prioriteringar konkretiseras. Verksamhetsplanen utgör tillsammans med enheternas arbetsplaner myndighetens samlade verksamhetsplanering för året.

Genomförandet av de prioriterade områdena i verksamhetsplanen följs upp i ledningsgruppen två gånger per år och de aktiviteter som beskrivs i arbetsplanerna följs upp på enhetsnivå två gånger per år och rapporteras till ledningen.

Vår värdegrund

Länsstyrelsen har ett brett arbetsfält med många olika uppgifter som var för sig och tillsammans ska bidra till att främja länets utveckling och ett attraktivt, tryggt och hållbart Dalarna. Dalarna ska både nu och i framtiden vara en bra plats att leva på. I vårt arbete ska vi, ofta i samarbete med andra, ta tillvara länets möjligheter, värna om befolkningens rättigheter och arbeta för att uppnå de nationella målen. Det är ett viktigt och många gånger svårt arbete där vår möjlighet till framgång ökar om vi kan arbeta utifrån en gemensam värdegrund. Vår värdegrund bygger på en samsyn kring våra mål och prioriteringar och utgår från de fyra ledorden **rättssäkerhet, kunskap, samarbete** och **bra bemötande.** Dessa fyra ord ska tjäna som ledstjärnor i vårt arbete och för vårt förhållningssätt och stärka bilden av Länsstyrelsen. Att skapa och upprätthålla en gemensam värdegrund förutsätter att diskussionen hålls levande i ledningsgruppen och på enheterna. Samtidigt behöver vi, var och en, reflektera kring hur vi lever upp till ledorden och vad dessa innebär i det konkreta fallet och i mötet med andra.

Rättsäkerhet

Länsstyrelsen hanterar varje år mer än 30 000 ärenden. Många av dessa innebär beslut som har stor betydelse både för enskilda och för det allmänna. Rättsäkerhet innebär att det för myndigheters beslut och agerande ska finnas stöd i lag och förordning, att tillämpningen ska vara korrekt, att alla ska behandlas lika inför lagen och att rättstillämpning ska vara förutsägbar. I en vidare bemärkelse innebär begreppet också att samhället ska kunna garantera och upprätthålla de mänskliga rättigheterna. Länsstyrelsen Dalarna ska vara och upplevas som en myndighet som lever upp till de kraven och står för rättsäkerhet.

Men det räcker inte att vi i strikt juridisk mening hanterar våra uppgifter korrekt utan vi måste också relatera rättssäkerhetsbegreppet till kvalitet och kundnytta. Det innebär att vi ska ha rätt ambitionsnivå och en öppen hantering. Samtidigt som vår ärendehandläggning ska präglas av god ordning. Handläggningen ska vara snabb och effektiv utan att avkall görs på kvalitet och noggrannhet. Rättssäkerhetskravet innebär också att vi objektivt ska hantera motstående intressen och de målkonflikter som kan finnas mellan olika sakområden. Varje fråga ska belysas tillräckligt och Länsstyrelsen ska i sina beslut vara och uppfattas som en sammanhållen myndighet.

Våra beslut ska vara väl motiverade, bygga på kunskap och hänvisa till det stöd som finns i lag och förordning. På så sätt får vi en kvalitetssäkring och en garanti mot godtycke och subjektiva tolkningar. Kommunikationen ska vara tydlig och språket lättförståeligt. Alla ska behandlas likvärdigt och med respekt i vår ärendehandläggning.

Kunskap

Kunskap och kompetens ska var utmärkande för all vår verksamhet och omvärlden ska uppfatta oss som en kunskapsorganisation. En stor och viktig del av vårt arbete handlar om kunskapsuppbyggnad; att samla in kunskap, utveckla kunskapsunderlag och förmedla kunskap om förhållandena i länet. Länsstyrelsens uppgift att främja länets utveckling och noga följa tillståndet i länet kräver att vi har en god kunskap om vår omvärld och en aktiv bevakning av vad som händer i Dalarna och i världen i övrigt. Det förutsätter också att vi

fortsätter utvecklandet av våra kunskapsunderlag både vad gäller innehåll och tillgänglighet.

Länsstyrelsens verksamhet spänner över många kunskapsområden och i vår organisation finns en stor kompetensbredd. Att vår personal har rätt kompetens dvs. kunskap och förmåga är avgörande för ett arbete med hög kvalitet oavsett om det rör sig om ärendehantering, kunskapsuppbyggnad, samordning av olika samhällsintressen eller att utifrån ett helhetsperspektiv arbeta sektorsövergripande. Att kunna stå för kunskap förutsätter att vi är en attraktiv myndighet med förmåga att rekrytera rätt och att vi kontinuerligt arbetar med kompetensutveckling och kunskapsuppbyggnad. Att skapa bra förutsättningar för kompetensutveckling och ett lärande i arbetet är ett gemensamt ansvar. Samverkan och erfarenhetsutbyte med andra är, liksom uppföljning och utvärdering, viktigt i dessa sammanhang.

Samarbete

För att fullgöra sitt uppdrag ska Länsstyrelsen utifrån ett statligt helhetsperspektiv arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och de statliga myndigheternas insatser inom vårt ansvarsområde. Samarbete är ett av våra viktigaste redskap i detta arbete. Samarbete ska vara och uppfattas som enkelt, smidigt och konstruktivt och stärka bilden av Länsstyrelsen Dalarna.

Länsstyrelsen har ett upparbetat och omfattande samarbete med andra myndigheter, näringslivet och den ideella sektorn på nationell, regional och lokal nivå. Samarbetet bedrivs i olika former och konstellationer beroende på frågans art. Att fortsätta och utveckla ett nära, givande, effektivt och förtroendefullt samarbete med andra är en prioriterad uppgift.

Internt är ett fungerande och smidigt samarbete avgörande både för vår tvärsektoriella förmåga och för en effektiv verksamhet i övrigt. Detta kräver som allt annat arbete analys, planering, dimensionering och uppföljning. Samarbetsformer och mötesstruktur behöver utvecklas kontinuerligt. Kunskap om och respekt för andras uppgift och roll är en nyckel till ett bra samarbete. Att öka informationen och kontaktytorna mellan enheterna är därför viktigt.

Bra bemötande

I alla våra kontakter ska Länsstyrelsen Dalarna präglas av bra bemötande. Öppenhet, tjänstvillighet och respekt ska vara kännetecknande. Snabb respons på förfrågningar, återkoppling och en korrekt behandling ska vara en självklar och naturlig del av verksamheten.

Tillgängligheten ska vara hög och medarbetaren ska kunna kontaktas. När så inte är möjligt ska det finnas tydlig hänvisning om vart man i stället kan vända sig för information och hjälp

En grundförutsättning för bra bemötande är förmågan att tänka sig in i en medmänniskas situation och att aldrig förringa dennas upplevelser och känslor. Diplomati och förståelse ska prägla vår kommunikation även vid oenighet eller konflikter. Rak och tydlig kommunikation av såväl positiva som negativa besked är ofta grunden till ett bra bemötande.

Prioriterade områden och ökat tvärsektoriellt fokus

Dalarna har å ena sidan goda förutsättningar att fortsätta och vidareutvecklas som ett län, där det är attraktivt att leva och att arbeta. Å andra sidan står Dalarna inför ett antal utmaningar. De är dels av mer regional karaktär, kopplade till framför allt den demografiska situationen, stora avstånd och bristande kommunikationer och dels, liksom för resten av världen, de globala hoten mot vår miljö, den nationella och internationella säkerheten och den ekonomiska stabiliteten.

I Dalarna har Länsstyrelsen och Region Dalarna, liksom i de allra flesta andra län, fått regeringens uppdrag att samordna länets insatser med anledning av varsel och uppsägningar till följd av den ekonomiska krisen. Detta uppdrag kommer att kräva såväl kortsiktiga stimulansåtgärder som ett strukturerat arbete för att långsiktigt stärka Dalarnas näringsliv och attraktivitet. Ungdomars behov och möjligheter ska särskilt uppmärksammas. Länsstyrelsen kommer både genom särskilda insatser och inom ramen för den ordinarie verksamheten att prioritera denna uppgift.

Det övergripande målet för regeringens politik är en hållbar utveckling. På länsnivå innebär det att det regionala utvecklingsarbetet ska bygga på en hållbar grund och genomsyras av ett miljömässigt, socialt och ekonomiskt perspektiv. Länsstyrelsens uppgift – att svara för att de nationella målen får genomslag och att samordna olika intressen inom sitt ansvarsområde – innebär generellt att de tvärsektoriella kontakterna, inte de organisatoriska gränserna, blir alltmer styrande för arbetet. En ökad samordning och samplanering av verksamheten och Länsstyrelsens information ska underlätta och effektivisera det tvärsektoriella arbetet under 2009.

Länsstyrelsen har en utpekad roll att agera utifrån ett statligt helhetsperspektiv och för en samsyn i Dalarna. Länsstyrelsen har också ett särskilt ansvar för att samordna de statliga myndigheternas insatser i samhällsplaneringen och i det regionala utvecklingsarbetet inom ramen för Dalastrategin. Länsstyrelsen har tillsammans med Region Dalarna ett ansvar för att riksdagens mål om regional tillväxt uppnås i länet och för att bevaka de nationella målen för bland annat integration, jämställdhet, folkhälsa och miljö. I det arbetet ska Länsstyrelsen utgå från Dalastrategin och dess delprogram. Delprogram, där Region Dalarna är huvudansvarig, är tillväxtprogram, länstransportplanen och kollektivtransportplanen. Länsstyrelsen har å sin sida huvudansvaret för delprogrammen Dalarnas miljömål (med till exempel åtgärdsprogram som EnergiIntelligent Dalarna), jämställdhetsstrategi, integrationsstrategi och Dalarnas landsbygdsprogram.

Bland de viktiga utmaningarna som Dalarna står inför och måste lösa är genomförandet och uppföljning av de regionala miljömålen. Ambitionen är att uppnå miljömålen inom en generation. Detta kräver ett gemensamt och systematiskt arbete som berör i princip alla, från enskilda medborgare till kommuner och statliga myndigheter. Länsstyrelsen har huvudansvar för att vara pådrivande i det arbetet.

Dalarna har en mycket energiintensiv industri och energifrågorna har hög prioritet i länet. Omställningen av vårt energisystem är en av de viktigaste samhällsfrågorna. I Dalarnas miljömål finns konkreta mål för energieffektivisering, avveckling av fossila bränslen och ökad användning av förnybar energi. Länsstyrelsen har initierat en bred regional samverkan kring åtgärdsarbetet genom programmet EnergiIntelligent Dalarna och genom länets klimat- och energistrategi som togs fram år 2008.

Att verka och samverka för jämställdhet och mångfald är ett viktigt och utpekat område för Länsstyrelsen. Genomförandet av Dalarnas jämställdhetsstrategi 2005–2009 och Integrationsstrategin 2005–2009: ”Dalarna ett län för alla” är en prioriterad uppgift för Länsstyrelsen. Ett modernt Dalarna med lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla ökar inte bara länets attraktivitet utan också möjligheterna till för att ta emot flyktingar och för ett samordnat introduktionsarbete. Under 2009 kommer en ny regional överenskommelse för att stärka detta arbete att träda i kraft.

Den statliga myndighetskartan har framför allt genom en ökad centralisering förändrats kraftigt under senare år. Detta påverkar bland annat tillgången på service i lands- och glesbygd utan innebär också en risk för att landsbygdens attraktivitet minskar med en ökad utflyttning som följd. För att kunna upprätthålla en godtagbar servicenivå i gles- och landsbygd krävs ofta samverkanslösningar mellan myndigheter. Det finns redan goda exempel på sådan samverkan och fler initiativ eftersträvas. Länsstyrelsen Dalarna har tillsammans med Värmlands län i uppdrag att utreda och sprida kunskap om insatser inom det kommersiella serviceområdet under 2009, med ett särskilt fokus på drivmedelsförsörjning.

Ansvaret för en god livsmiljö och ett tryggt och säkert samhälle delas av många myndigheter. Huvudansvaret för säkerhet, trygghet och hälsa, direkt och operativt, ligger på Landstinget Dalarna kommunerna och Polisen. Länsstyrelsens ansvar är, förutom att bevaka nationella mål och intressen, också att genom tillsyn, prövning, samordning och olika initiativ bidra till ett tryggt, säkert och hållbart samhälle inom till exempel civilt försvar, krishantering och räddningstjänst, social omvårdnad, samhällsplanering, natur- och miljöskydd och insatser inför kommande klimatförändringar.

Länsstyrelsens miljöövervakning visar att det redan finns tydliga tecken på klimatförändringar i Dalarna – fjällområdena riskerar att växa igen med buskar och på sikt skog. Detta, tillsammans med allt varmare vintrar, påverkar förutsättningarna för fjällturismen. Med klimatförändringarna följer också mer nederbörd och ökad risk för bland annat översvämningar och skred. Ett förändrat klimats effekter på ekosystemen är svåra att förutse. En allt viktigare uppgift för Länsstyrelsen är att förbereda samhället, och arbeta för nödvändiga klimatanpassningar.

År 2009 har proklamerats som Naturens år utifrån att det är 100 år sedan Sverige fick sina första nationalparker och sin första naturskyddslag,. Länsstyrelsen kommer att uppmärksamma Naturens år med bland annat informationsinsatser, invigning av länets 200:e naturreservat, utställning och en naturvårdskonferens.

I verksamhetsplanen för 2009 lyfts åtta prioriterade områden och sammanlagt 23 särskilda insatser som är enhetsövergripande eller på annat sätt berör stora delar av myndigheten.

1. Kundfokus och rättssäker ärendehandläggning

Grundläggande värden för Länsstyrelsen liksom för statsförvaltningen i övrigt är demokrati, rättssäkerhet och effektivitet. Länsstyrelsen ska i all sin ärendehandläggning liksom i övrig verksamhet ha ett medborgar- och kundperspektiv. Hanteringen ska präglas av de fyra värdeorden rättssäkerhet, kunskap, samarbete och bra bemötande. Insatser för att förbättra samordning inom myndigheten och mellan myndigheter för att utveckla kvaliteten i beslutsprocesserna är en prioriterad uppgift.

Från och med 2010 ska körkorts-, yrkestrafik- och vissa andra trafikärenden hanteras av den nya Transportstyrelsen istället för av Länsstyrelserna. Det är en prioriterad och viktig uppgift under 2009 att på bästa sätt upprätthålla den väl fungerande verksamheten som Länsstyrelsen har i dag inom detta område.

Mål

Länsstyrelsens verksamhet kännetecknas av enhetlig rättstillämpning, god service och information samt snabb och korrekt handläggning.

Särskilda insatser

Förbättrad ärendehandläggning

Utbildning och kompetensutveckling i förvaltningsrätt och ärendehandläggning erbjuds kontinuerligt till personalen efter en årlig behovsanalys. Under 2009 ska en särskild satsning rörande offentlighets- och sekretessfrågor göras. Ärendeflöden och handläggningstider följs och analyseras systematiskt. Checklistor och rutiner hålls à jour för att underlätta en god handläggning av ärenden.
Samordningsansvar: rättsenhetschefen, *genomförandeansvar:* respektive enhetschef och funktionsansvarig.

God introduktion

Alla nyanställda genomgår Länsstyrelsen Dalarnas introduktionsprogram som bland annat omfattar introduktionsutbildning och personlig utvecklingsplan. Under 2009 ska en påbyggnadskurs till introduktionsprogrammet tas fram inriktad bland annat på kommunikation och mänskliga rättigheter.
Samordningsansvar: personalchefen och rättsenhetschefen, *genomförandeansvar:* respektive enhetschef.

Professionell kommunikation

Länsstyrelsen Dalarna arbetar efter en gemensam strategi för att stärka information, kommunikation och bilden av Länsstyrelsen. Den omfattar bland annat personalens informationsansvar, massmediekontakter, framförandeteknik, språkvård, intranät, webbplats och grafisk profil. Under 2009 tas en ny strategi för information, kommunikation och bemötande fram.
Samordningsansvar: informationschefen och personalchefen

2. Effektiv och systematisk tillsyn

Länsstyrelsen utövar tillsyn inom ett flertal politikområden utifrån ett trettiotal lagar och åtskilliga förordningar och gentemot mycket skiftande tillsynsobjekt. Tillsynen är ett av de instrument som myndigheten har för att föra ut och verka för att den nationella politiken får genomslag i länet. Vid Länsstyrelsen Dalarna finns ett särskilt Tillsynsforum för att öka kunskapen och utveckla nya metoder genom dialog, erfarenhetsutbyte och utbildningsinsatser.

Genom tillsynsvägledning stödjer Länsstyrelsen kommunerna i deras tillsynsarbete. För att säkerställa att miljöbalkens syfte ”En hållbar utveckling” nås har Länsstyrelsen Dalarna beslutat om en särskild plan för tillsynsvägledningen för 2007-2010. Tillsyn enligt Seveso-lagstiftningen för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor ska samordnas i länet.

Från och med 2010 flyttas den sociala tillsynen från Länsstyrelserna till Socialstyrelsen. Syftet är att tillsynen skall integreras med tillsynen över hälso- och sjukvården. En viktig och prioriterad uppgift är att upprätthålla en fortsatt högkvalitativ social tillsyn under 2009.

Mål

Länsstyrelsens tillsyn är systematisk, effektiv, nationellt likvärdig och bidrar till ökad kvalitet och lagefterlevnad i de verksamheter som omfattas av tillsynen.

Särskilda insatser

En systematisk tillsyn

Tillsyn och tillsynsvägledning utövas enligt årligen upprättade och fastställda tillsynsplaner. Djurskyddstillsynen integreras i Länsstyrelsen tillsynsverksamhet under 2009. Under året förbereds överlämnandet av den sociala tillsynen till Socialstyrelsen.

Genomförandeansvar: enhetscheferna.

Kompetens- och metodutveckling

Inom ramen för Tillsynsforum sker kompetens- och metodutveckling genom dialog erfarenhetsutbyte och utbildningsinsatser. En gemensam projektledarutbildning genomförs under 2009 och tillsynen uppmärksammas också i introduktionsutbildningen.
Samordningsansvar: chefen för sociala enheten/biträdande enhetschefen för miljöenheten
Genomförandeansvar: respektive enhetschef.

3. Folkhälsa och mänskliga rättigheter

Ansvaret för Länsstyrelsens arbete med mänskliga rättigheter, jämställdhet, integration, barns rättigheter samt folkhälsofrågor utifrån den sociala dimensionen, såsom alkohol- och drogförebyggande arbete, skär genom flera enheter och ska hanteras tvärsektoriellt. Internt verkar Länsstyrelsen för att perspektiven om jämställdhet och mångfald ska genomsyra alla verksamhetsområden. En utmaning för Länsstyrelsen är att skapa en organisation som lever upp till de krav som de mänskliga rättigheterna och samhällsutvecklingen ställer.

Genom styrdokumenten Dalarnas jämställdhetsstrategi 2005 -2009 samt Dalarnas Integrationsstrategi 2005-2009 har Länsstyrelsen dragit upp riktlinjer och formulerat mål för hur det regionala arbetet bör utformas på dessa områden. Länsstyrelsens uppgift är att bistå med sakkunskap, stimulera, initiera och samordna strategiskt viktiga insatser inom ramen för de båda länsstrategierna.

Också inom det alkohol- och drogförebyggande arbetet är Länsstyrelsen uppgift att, bland annat genom länssamordnaren, stötta, utveckla samordning mellan olika aktörer, inklusive ideella organisationer, sprida ny kunskap och vara pådrivande.

Mål

Länsstyrelsens arbete för mänskliga rättigheter, jämställdhet, förbättrad integration, barns rättigheter och folkhälsa bidrar till att de nationella målen uppnås och att dessa perspektiv beaktas i all Länsstyrelsens verksamhet.

Särskilda insatser

Ett samlat arbete för mänskliga rättigheter

Insatser för att främja och stärka jämställdhet och mångfald/integration och att bevaka barnperspektivet ska vara ett naturligt led i allt vårt arbete. Länsstyrelsen ska under 2009 påbörja ett arbete för att integrera främjandet av de mänskliga rättigheterna i verksamheten.

Samordningsansvarig: sakkunniga för jämställdhet och mångfald, *genomförandeansvariga:* enhetscheferna

Ett samlat arbete mot diskriminering

Arbetet mot diskriminering bedrivs kontinuerligt och långsiktigt både i vår inre och yttre verksamhet. Under 2009 tas en samlad handlingsplan mot diskriminering tas fram i samarbete med landets länsstyrelser.
Samordningsansvariga: personalchefen och sakkunniga för jämställdhet och mångfald, *genomförandeansvariga:* enhetscheferna

Ett stärkt folkhälsoarbete

Länsstyrelsen Dalarna bevakar och driver folkhälsoarbetet genom att utveckla metoder för bedömning av hälsokonsekvenser och fortsätta utveckla det alkohol- och drogförebyggande arbetet liksom genom att delta i samarbetet med att ta fram en för Dalarna gemensam folkhälsoplan.

Samordningsansvar: chefen för sociala enheten, *genomförandeansvar:* enhetscheferna

4. Klimat och energi

Länsstyrelsen Dalarna har 2008 på regeringens uppdrag utarbetat en klimat- och energistrategi vilken visar att det genom energieffektivisering och ökad produktion av förnybar energi är möjligt att klara Dalarnas energiförsörjning 2050 och samtidigt klara utsläppsmålen. Det skulle till och med vara möjligt att exportera stora mängder förnybar energi.

Länsstyrelsen Dalarna prioriterar arbetet med att koordinera genomförandet av både klimat- och energistrategin och energiprogrammets åtgärder. Länsstyrelsen Dalarna arbete med energi-, miljö- och klimatanpassningsfrågor ska samordnas.

Utsläppen av växthusgaser kommer att orsaka klimatförändringar, Dalarna blir varmare och blötare. Samhället måste arbeta systematiskt och förebyggande för att anpassa samhällsbyggande och markanvändning dels till ett successivt förändrat klimat, dels till extrema situationer som översvämningar, skred, dammbrott, stormar och värmeböljor. Att utveckla och fördjupa samarbetet mellan myndigheter, organisationer och enskilda kring dessa frågor är därför en prioriterad uppgift.

Mål

Energiförsörjningen i Dalarna är trygg och säker och det finns en funktionell, långsiktig regional energisamverkan. Länsstyrelsen samordnar och verkar för att de insatser som krävs för att samhället ska klara ett förändrat klimat vidtas.

Särskilda insatser

En uthållig energiförsörjning
Länsstyrelsen Dalarna leder, koordinerar och medverkar i genomförandet av Klimat- och energistrategi för Dalarna och det regionala energiprogrammet EnergiIntelligent Dalarna. De åtgärder som särskilt berör Länsstyrelsen verksamhet är energibidrag, tillsyn/tillsynsvägledning, vindkraftsplanering och näringslivsutveckling.
Samordningsansvar: chefen för miljöenheten, *genomförandeansvar:* enhetschefer.

Samordning för klimatanpassning
Länsstyrelsen Dalarna etablerar under 2009 intern och regional samverkan för utarbetande av planeringsunderlag och riskbedömningar samt genomförande av klimatanpassningsåtgärder. Under 2009 inrättas en särskild klimatberedning på Länsstyrelsen Dalarna.
Samordningsansvar: chefen för plan- och beredskapsenheten, *genomförandeansvar:* enhetschefer.

Energi och utveckling
Genom samverkan, projekt och stöd främjas arbetet för mer energieffektiva företag och ökad produktion av förnybar energi för ett mer konkurrenskraftigt näringsliv i Dalarna.
Samordningsansvar: chefen för näringslivsenheten och chefen för lantbruksenheten

5. Miljömålen

Länsstyrelsens styrelse fastställde våren 2007 Dalarnas miljömål 2007-2010 med handlingsplan. Både delmål och handlingsplan, som omfattar drygt hundra åtgärder och flera samverkansprocesser, har utarbetats i bred regional samverkan. I Länsstyrelsens interna handlingsplan redovisas hur arbetet med miljöledning och miljömål ska bedrivas på Länsstyrelsen. Styrning och uppföljning av det samlade miljömåls- och miljöledningsarbetet ingår i Länsstyrelsens ordinarie verksamhetsplanering och redovisning.

Mål

Dalarnas miljömål är kända och förankrade hos länets invånare, myndigheter, organisationer och företag samt är vägledande för allt miljöarbete, inte minst tillämpning av lagstiftning, särskilt miljöbalken. Miljömålsarbetet som genomförs i bred samverkan med länets kommuner, sektorsmyndigheter, näringsliv, med flera intressenter, ska resultera i att länets alla aktörer aktivt deltar i miljöarbetet och åtgärderna i handlingsplanen till Dalarnas miljömål genomförs och Dalarnas miljömål uppnås.

Särskilda insatser

Aktivt genomförande av handlingsplanen

Länsstyrelsen Dalarna genomför de åtgärder i den interna handlingsplanen till Dalarnas miljömål där Länsstyrelsen är huvudansvarig eller medverkande i och verkar aktivt för att övriga åtgärder genomförs. Länsstyrelsen arbetar aktivt med kommunikation och uppföljning av Dalarnas miljömål.
Samordningsansvar: chefen för naturvårdsenheteh och chefen för miljöenheten, *genomförande:* enhetschefer och funktionsansvariga.

En god vattenförvaltning

I samverkan med bland annat Dalarnas kommuner och vattenmyndigheterna
- kommuniceras vattendistriktens förvaltningsplaner och åtgärdsprogram,
- stöds implementering av vattenförvaltningen ibland annat översiktsplaner,
- utarbetas en fördjupad ”Vattenvårdsplan för Dalälven”,
- utarbetas fördjupade åtgärdsprogram för delområden med särskilt uttalade behov
- följs genomförandet av åtgärder upp och dess effekter bedöms.

Samordningsansvar: chefen för miljöenheten

Tillgängliga och kvalitativa miljöunderlag

Länsstyrelsen Dalarna sammanställer, tillgängliggör och kommunicerar regionala miljöunderlag innehållande bland annat miljötillstånd och dess utveckling, nationella/regionala mål för miljön, åtgärdsprogram/strategier och uppföljning/utvärdering.
Samordningsansvar: chefen för miljöenheten, *genomförandeansvar:* enhetschefer.

6. Hållbar tillväxt och konkurrenskraft i hela Dalarna

Länsstyrelsen har inom flera av sina områden uppgifter som direkt eller indirekt bidrar till en hållbar tillväxt och konkurrenskraft i hela Dalarna. Sådana uppgifter är till exempel handläggning av olika stöd till företag och projekt, hållbar samhällsplanering landsbygdsutveckling och lantbruk, uppgifter kopplade till att skydda, bevara och utveckla länets natur- och kulturresurser, samt utvecklingsarbete kring servicefrågor på landsbygden. Länets näringsliv påverkas också direkt eller indirekt av Länsstyrelsens tillstånds- och tillsynsverksamhet. Länsstyrelsen utgår i detta arbete från Dalastrategin och Dalarnas Landsbygdsprogram 2006-2012.

Länsstyrelsen ansvarar för genomförandet av EU:s landsbygdsprogram 2007-2013. Genomförandestrategin för Dalarna reviderades 2008 i medverkan av ett brett sammansatt partnerskap och en budget finns som täcker hela den återstående perioden 2009-2013.

Mål

Dalarna har en levande landsbygd med byar, bygder och orter i ett öppet landskap, som är ekonomiskt livskraftigt, har höga natur- och kulturvärden och är socialt välfungerande.

Särskilda insatser

Samordning och prioritering

Länsstyrelsens stöd och insatser samordnas och prioriteras för att bidra till bredare och mer kraftfulla regionala utvecklingsinsatser. Länsstyrelsen arbetar för att kvinnor och män ska ha samma möjlighet till inflytande och deltagande i det regionala utvecklingsarbetet.
Samordningsansvar. chefen på näringslivsenheten, *genomförandeansvar:* enhetscheferna

Ökad internationalisering

Länsstyrelsen samverkar med andra aktörer för att underlätta internationella marknadskontakter för Dalarnas små och medelstora företag. Samarbetet med Hedmarks fylke utvecklas och leder till utbyte av erfarenheter och gemensamma insatser i ett antal projekt.
Samordningsansvar: chefen för näringslivsenheten, *genomförandeansvar*: enhetscheferna

Landsbygdsutveckling i samverkan

Dalarnas landsbygd stärks genom att Länsstyrelsen verkar för stort engagemang från många aktörer med finansiellt stöd från EU:s Landsbygdsprogram, Interreg, Strukturfonderna med flera. Under 2009 ska frågorna om tillgång på offentlig och kommersiell service särskilt uppmärksammas.
Samordningsansvar: chefen för lantbruksenheten, *genomförandeansvar:* enhetscheferna

7. God planering och ett tryggt Dalarna

Planeringen breddas till en samhällsplanering som bygger på kunskaper om hållbar och harmonisk stads- och landsbygdsutveckling, sociala värden, mänskliga rättigheter, folkhälsa, regionala miljömål och hushållning med mark, vatten, energi och råvaror. Tillväxtfrågor, konkurrensfrågor och en långsiktig syn på utvecklingen av transporter bör tas upp i kommunernas planering. En viktig uppgift för Länsstyrelsen är att förebygga risker och sårbarhet i länet där inte minst konsekvenserna av en klimatförändring måste uppmärksammas. Länets förmåga att hantera mellankommunala riskfrågor som transporter av farliga ämnen, förorenad mark, skydd av dricksvatten, höga flöden, beredskap mot smittosamma sjukdomar, dammsäkerhet och känslig infrastruktur ska stärkas. Näringslivets bidrag till att göra samhället mer robust ska införlivas i detta arbete.

Mål

Länsstyrelsens regionala underlagsmaterial för hushållning av mark och vatten (RUM) är aktuellt, kvalitetssäkrat och lätt tillgängligt. Fysiska planer i länets kommuner är aktuella och tydliga och främjar en långsiktigt hållbar utveckling.

Dalarna har en väl fungerande krishanteringsförmåga, med aktuella kommunala risk- och sårbarhetsanalyser. Kunskapen är god om förväntade, långsiktiga klimatförändringar och de risker de kan innebära. Säkerheten vid länets dammar är inventerad och tillgodosedd.

Särskilda insatser

Samordnad planering

Länsstyrelsen Dalarna breddar statens medverkan i länets fysiska planering genom tidig medverkan i planprocesser, gemensamma kommunkontakter och samordnade statliga bedömningar. Genom samordnade kommunbesök bevakas bland annat de mänskliga rättigheterna, barns, äldres och funktionsnedsattas situation i kommunernas planering för tillgänglighet, boende, social omsorg, krisledningsförmåga och skydd mot olyckor.
Samordningsansvar: länsarkitekten, *genomförandeansvar:* enhetscheferna

En god krisledningsförmåga

Länsstyrelsen Dalarna utvecklar sin riskhanterings- och krisledningsförmåga i bred samverkan med regionala och kommunala aktörer, Norrlandslänen och Hedmarks Fylke i Norge.

Samordningsansvar: chefen för plan- och beredskapsenheten

Fokus på dammsäkerheten

Erfarenheterna från Dalälvsprojektet tas till vara i samhällsplaneringen för att motverka risker vid höga vattenflöden, klimatförändringar och dammbrott i länet.

Samordningsansvar: chefen för plan- och beredskapsenheten / biträdande enhetschefen för miljöenheten

8. En attraktiv arbetsplats

Det är viktigt att medarbetaren känner att dennes kompetens tas tillvara, att man gör nytta och utvecklas som yrkesperson. Det ska finnas alternativa karriärmöjligheter och en god löneutveckling. En attraktiv arbetsplats ska vara välkomnande, modern och tillgänglig. På en attraktiv arbetsplats är lokalerna fräscha, miljön känns professionell och präglas av ett enhetligt formspråk.

Relationen till arbetskamrater är god och personalsammansättningen speglar samhällets mångfald. En attraktiv arbetsplats har också smidiga administrativa rutiner och god förmåga att hantera förändringar.

November 2008 hade Länsstyrelsen Dalarna 256 anställda. Av dessa var 57 procent kvinnor och 43 procent män. Av samtliga har 70 procent eftergymnasial utbildning.

Länsstyrelsen står inför ett antal organisatoriska och verksamhetsmässiga förändringar, nya verksamheter tillkommer medan andra försvinner under 2009 - 2010 . Det krävs en väl fungerande organisation för att genomförandet av dessa förändringar ska kunna ske så smidigt som möjligt.

Länsstyrelsen Dalarna ska under 2009 fortsätta arbetet med att införliva IT-stödet och delar av ekonomiadministrationen i en för Länsstyrelserna gemensam organisation och struktur.

Mål

Länsstyrelsen Dalarna ska vara och upplevas som en attraktiv arbetsplats.

Särskilda insatser

Karriär och utveckling
Länsstyrelsen Dalarna utvecklar sitt arbete med karriär- och utvecklingsplanering för den egna personalen.

Samordningsansvar: personalchefen, *genomförandeansvar:* personalchefen och enhetschefer

Ökad delaktighet
Länsstyrelsen Dalarna ökar delaktigheten genom samverkan, god intern information, återkoppling och ett ökat personligt ansvar.

Genomförandeansvar: chefer och alla medarbetare

Inbjudande arbetsmiljö och fräscha lokaler
En särskild satsning görs för att fräscha upp lokalerna så att de blir enhetliga och inbjudande.
Samordningsansvar: ekonomichefen, *genomförandeansvar:* enhetschefer och informationsfunktionen

Länsstyrelsens organisation från den 1 januari 2009

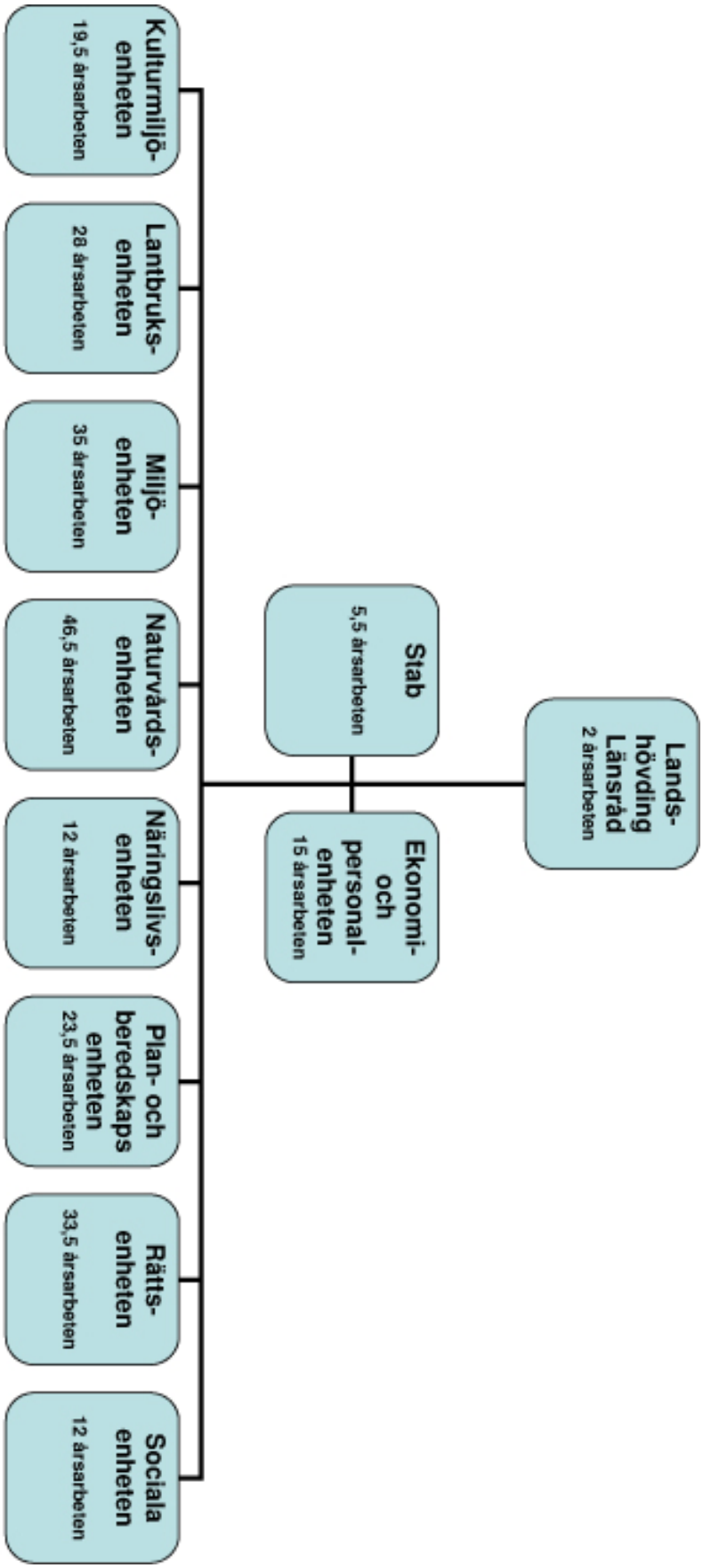

Siffrorna för antal årsarbeten är avrundade och gäller vad som budgeterats för 2009.

Länsstyrelsen Dalarna
791 84 Falun
Tfn (vx) 023-810 00, Fax 023-813 86
lansstyrelsen@w.lst.se
www.w.lst.se

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN